

SELIM PALMGREN PIANOSÄVELTÄJÄNÄ

PALMGREN 1 : TRADITION LÄHTEILLÄ

MUTOVE SYYSKOULU 2019
HENRIK JÄRVI / SIBA

MIKSI PALMGREN?

- *“Selim Palmgrenin uranaikaisijan asema näkyy selvimmin pianomusiikin alalla. Hänen taiteilijapersoonallisuudessaan liittyivät kiintein sitein ja tasasuhtaisesti kehittyneinä säveltäjä ja pianisti. - Ennen Palmgreniakin meillä oli luonnollisesti kirjoitettu pianoteoksia, mutta hän oli ensimmäinen, joka loi persoonallisen pianotyylin ja jonka sävelsanonta oli kuin luotu pianon ilmennettäväksi.” (J. Kokkonen 1947)*
- suomalainen pianistinen pääoma keskeisiltä osiltaan tunnistamatonta tai tunnustamatonta, vähän tutkittua
- huoli ja pohdinta tämän päivän soitonopetuksen sisällöistä
- pianisti ja opettaja = luonteva tutkimuksen suorittaja? merkitykset ja kysymykset nousevat käytännöstä; oppimisesta, työskentelystä, esittämisestä ja opettamisesta

OVATKO SOITTAMISEN JA OPETTAMISEN TRADITIOT VANHENTUNEET?

- Uudet taiteen perusopetussuunnitelman perusteet 2017:
 - totaalikonstruktivistinen oppimiskäsitys; jokaista opetetaan *omien päämääriensä mukaan*
 - opiskeltava ohjelmisto ja mahdolliset tasosuoritukset vapaavalintaisia
 - opintojen tavoitteellisuus on kyseenalaista, koska tekemisen *pääpaino omaehtoisuudessa ja avustetussa itseohjautuvuudessa*
 - Minkä varassa lapsi tekee päätökset tavoitteistaan ja toiminnastaan?
 - *”Haluaisitko laittaa rukkaset käteen?”*
 - Onko uusi pedagogiikka (myös kouluissa) kohdistunut niin paljon oppijaan, että opetuksen sisällöstä on tullut toissijaista?

MIKÄ TRADITIO?

- traditiot ilmenevät ja esiintyvät musiikin käytännöissä: säveltämisessä ja soittamisessa, opiskelussa ja opettamisessa
- traditio on musiikillista tietoa ja taitoa, kokemusta ja näkemystä
- *välittyminen (tradere)*: traditio siirtää tietotaitoa ja kokemuksia tuleville sukupolville
- traditiossa on kulttuurisidonnaisia arvoisältöjä
- aika on ratkaisevassa asemassa; traditiot siirtyvät sukupolvien ketjuissa (joskus sukupolvien ylitse, sillä traditio voidaan myös sivuuttaa / muuntaa tunnistamattomaksi)

ELÄVÄ TRADITIO

- traditio muodostaa jatkumon menneen ajan, nykyisyyden ja mahdollisesti myös tulevaisuuden välillä
- *“Tradition is not the dead hand of the past but rather the hand of the gardener, which nourishes and elicits tendencies of judgment which would otherwise not be strong enough to emerge on their own. In this respect tradition is an encouragement to incipient individuality rather than its enemy.” (Shils 1997)*
- unohdettujen traditioiden merkitys voidaan ajan kanssa löytää ja ymmärtää uudelleen, jolloin ne voidaan jälleen aktivoida osaksi käytäntöä

V. Tzotzkova: Theorizing Pianistic Experience: Tradition, Instrument, Performer

E. Shils: The Virtue of Civility

MITEN TRADITIOT NÄKYVÄT MUSIIKKIKORKEAKOULUISSA?

- esimerkiksi ranskalainen ja venäläinen pianonsoittamisen traditio ovat laajasti tunnettuja, syvällisesti tutkittuja ja edelleen aktiivisia
- opettajalinjat, traditiosiiirtymät ja suomalaisen soitonopetuksen historia on huonosti tunnettua ja vähän tutkittua, pyrkimyksiä esiintyy kuitenkin yhä enemmän
- Ollaanko Suomessa tietoisia omista soitonopetuksen traditioista ja sisällöistä? Millaisia nuo sisällöt ovat?
- Miksi ns. perinteiset opettajat ja koulukunnat tuottavat usein niin hyviä soittajia?

TRADITIOVAPAAUS?

- Millaista olisi traditiovapaa soitonopetus?
- Voiko olla korkeatasoista soitonopetusta, joka ei ole perehtynyttä eri kulttuureihin ja traditioihin? Mihin se silloin perustuisi ja mitä sen myötä opittaisiin?
- Kuinka opetuksen laatua tuolloin arvioidaan?
- Kuinka soittamiseen liittyvä henkinen ja kulttuurinen perintö välittyy sukupolvilta toisille, jos ei traditioiden kautta?
- Onko traditiovapaa kulttuuri myös historiaton kulttuuri?

TRADITIO EGON VASTAVOIMANA

- traditio on taiteen käytäntöön liittyvää tietoa ja taitoa, jota voidaan tarkastella, arvioida ja opiskella objektiivisesti
- siten traditio edustaa yksilöä suurempaa kulttuurista pääomaa, joka parhaimmillaan suojaa ja rikastuttaa musiikkielämää sekä tukee oppimisprosesseja
- se tarjoaa kasvualustan ja taidollisen perustan sekä arvoisältöjä, joita vastaan tarvittaessa kapinoida / kehittää traditiota edelleen
- traditio voi sisältää myös ei-hedelmällisiä osia, joista tulisi luopua
- musiikkielämän väärinkäytökset eivät ole traditioiden syy, vaan pikemmin niiden puutteellisen taitamisen tai virheellisen ymmärtämisen seuraus (=mielivaltaisuus ja oman aseman hyväksikäyttö tradition välittämisen sijaan)

TRADITIO TUO TAIDON

- Kun halutaan, että klassista ohjelmistoa esitetään kotimaisin voimin korkeimmalla tasolla, soitonopetuksen on oltava perusteellista ja rakennuttava syvällisesti kehittyneiden ja koeteltujen periaatteiden ja oppimisprosessien varaan.
- Koska soitin ja esitettävä ohjelmisto ovat keskeisiltä osiltaan samoja kuin sata vuotta sitten, tulisi pitkälle kehittyneisiin soitonopetuksen perinteisiin suhtautua vakavasti, huolimatta niiden iästä.
- *“Miksi aina pitää soittaa Czernyä?”* Kyse on siitä, *miten* soitetaan, *mitä* välittyy, mitä opitaan, siinä on tradition ydin (=praxis)
- Traditiosisältöjen pinnallinen tai puutteellinen ymmärrys ja taitamus aiheuttaa kärsimystä ja virheellisen siirtymän: tiedetään *mitä* (esim. Czerny), muttei *miten* (keveys, vapaus, ilo) eikä *miksi* (musiikin/kulttuurin/esittämisen merkitykset). Tällöin perinne alkaa näyttää virheelliseltä, vaikka tosiasiasa kyse on puutteellisesta osaamisesta ja tietämyksestä.

TRADITIO MUSIIKKIKOULUTUKSESSA

- yhteys suurempaan voidaan kokea henkilökohtaisesti merkityksellisenä, kulttuurin jatkumo on tärkeä erityisesti musiikkikoulutuksessa
- taiteilija-opettaja tarjoaa oppilailleen sisäänpääsyn taiteelliseen jatkumoon ja välittää heille taiteellista tietotaitoa, osaamista, henkilökohtaisen kokemuksen menneisyydestä
- mestarikurssitilanteessa sekä opettaja ja oppilas ovat tietoisia roolistaan **tradition** välittäjänä /vastaanottajana, myöhemmin oppilas on itse välittäjän asemassa (*tradere*=antautua)
- moderni aika muunsi romantiikan aikana kypsyneiden traditioiden sisältöjä merkittävästi, ***kuitenkin opiskeltava/esitettävä ohjelmisto pysynyt pääosin samana***

V. Tzotzkova: *Theorizing Pianistic Experience: Tradition, Instrument, Performer*

K. Hamilton: *After the Golden Age: Romantic Pianism and Modern Performance*

TRADITION ROMUTTAJAT

- traditio palvelee hyvää: länsimainen kulttuuri, vapaus, ihmisyy
- tradition romuttajat:
 - egoismi, globalisaatio (arvosisältöjen menetys?), ahneus ja kaupallisuus
 - narsismi, pinnallisuus, irrallisuus muista taiteista, tieteistä ja humanismista -> *musiikki ja kulttuuri kärsivät*

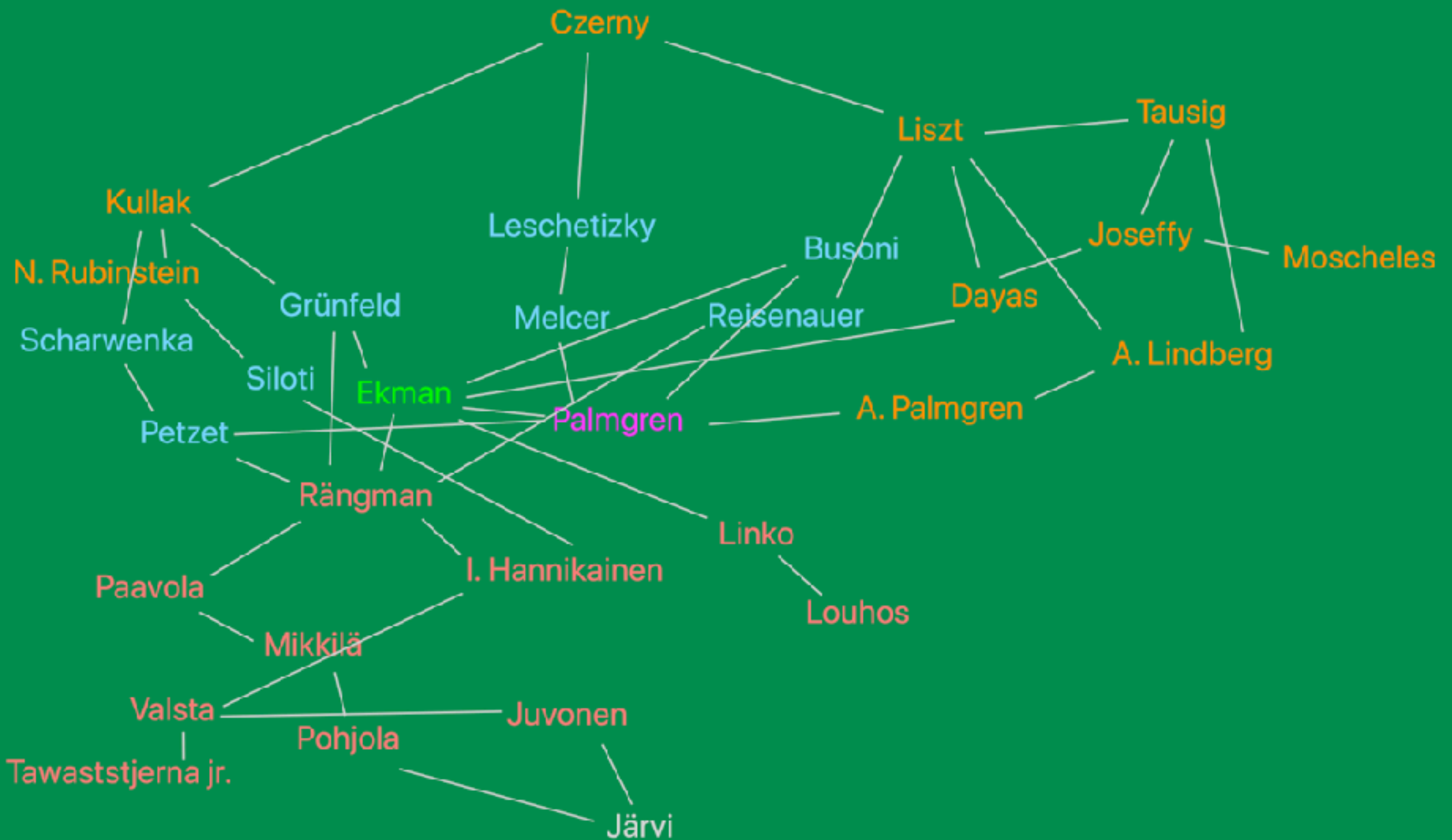
PERDÓN POR LAS MOLESTIAS.

- Traditioita ja klassisen musiikin valtarakennelmia on myös hyväksi- ja väärinkäytetty:
 - kahdenkeskiset mestari-kisällisuhteet (hyvässä ja pahassa)
 - henkinen ja symbolinen väkivalta, alistaminen musiikin varjolla, valtapelit, tietämättömyys ja välinpitämättömyys
 - musiikkikilpailuteollisuus ja korruptio
 - *millainen rooli muusikoilla ja opettajilla on kulttuurin kehittymisessä ja arvostuksessa?*

VAIHTOEHTOJA SYVÄLLE TRADITIOILLE?

- robottikuorot, -orkesterit ja -solistit
- tuontimusikot
- idols-kulttuuri
- sähköinen ja manipuloitu musiikki

TRADITIOKARTTA

Till föräldrarna
med kärlek
Pelle

1912

PALMGREN 1: TRADITION LÄHTEILLÄ

11.2.2020 SIBELIUS-AKATEMIA / R-TALON KONSERTTISALI

Bach - Karl Ekman: Preludi ja fuuga uruille (sov. piano) C-molli BWV 549

Theodor Kullak: Im Grünen op. 105

Xaver Scharwenka: Ballade op. 85 in Fiss-moll

Henryk Melcer: Morceau fantastique

Alfred Grünfeld: Soirée de Vienne op. 56

Busoni: Finnische Ballade

Melartin: Variaatiot omasta teemasta op. 2 (omistettu Palmgrenille)

Palmgren: Neljä kappaletta op. 1

This page contains the main musical score, consisting of a piano accompaniment and a violin part. The piano part is written in two staves (treble and bass clef) and features a complex texture with many sixteenth-note passages and chords. The violin part is written in a single staff (treble clef) and follows a similar melodic line. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings. The word "legato" is written above the piano part in the second system, and "p" (piano) is written below it. The score is divided into systems, with the first system at the top and the last system at the bottom.

This block shows the top portion of the musical score on the right page, including the piano accompaniment and violin parts. It features a few measures of music with some triplet markings (3, 4, 3) in the piano part.

This block shows the second system of the musical score on the right page, continuing the piano and violin parts.

This block shows the third system of the musical score on the right page, including the piano and violin parts.

Ad. Ad.

This block shows the fourth system of the musical score on the right page, including the piano and violin parts.

*Ad. **
a tempo

Im Grünen.

I.

Op. 105.

Allegro vivace.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a melody with eighth notes and quarter notes. The left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The dynamic marking is *p* (piano). The instruction *leggiero assai* is written below the first measure. A fingering sequence *3 1 2 4* is indicated above the final measure of the system.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with eighth notes. The left hand features a long, sustained bass note in the first measure, followed by a melodic line. The dynamic marking *p* is present.

Third system of musical notation. The right hand has a more active melodic line with eighth notes. The left hand accompaniment includes chords and moving lines. The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is used.

Fourth system of musical notation. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment features chords and a melodic line. The dynamic marking *p* is used.

First system of musical notation on the right-hand page. The right hand (treble clef) plays a melody with eighth notes. The left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment. The dynamic marking is *pp* (pianissimo). The tempo marking *Al.* (Allegro) is written below the system.

Second system of musical notation on the right-hand page. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment consists of chords and a moving bass line.

Third system of musical notation on the right-hand page. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand accompaniment includes chords and a moving bass line.

Fourth system of musical notation on the right-hand page. The right hand continues with eighth-note patterns. The left hand accompaniment features chords and a melodic line.

Fifth system of musical notation on the right-hand page. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment consists of chords and a moving bass line.

Zwei Balladen.

Aufführungsrecht vorbehalten.

I.

Xaver Scharwenka, Op. 85. N° 1.

Andante con moto.

Piano.

poco rit.

dimin.

poco rit.

Allegro con fuoco.

pp

cresc.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff with complex rhythmic patterns and dynamic markings.

Second system of musical notation, continuing the piece with intricate melodic and harmonic lines.

Third system of musical notation, showing a change in texture and dynamics.

Fourth system of musical notation, marked with *largo* and *fff*, indicating a significant change in tempo and volume.

Fifth system of musical notation, featuring a return to a more active tempo.

Sixth system of musical notation, continuing the piece with complex rhythmic patterns.

Seventh system of musical notation, marked with *molto accelerando*, indicating a rapid increase in tempo.

Eighth system of musical notation, marked with *più vivo*, *agitato*, and *sempre ff*, indicating further tempo and dynamic changes.

Ninth system of musical notation, continuing the piece with intricate melodic and harmonic lines.

Tenth system of musical notation, concluding the piece with a final flourish.

"Soirée de Vienne"

Konzertparaphrase

über Johann Straußsche Walzermotive

(aus „Fledermaus“ u. a.)

Alfred Grünfeld Op.56

Fingersatz und Pedalbezeichnung
von Robert Teichmüller

Introduzione
Allegro moderato

Klavier

The first system of the piano introduction consists of two staves. The treble staff begins with a 2/4 time signature and a key signature of three flats (B-flat major/C minor). It contains a series of eighth-note chords and single notes, with dynamic markings such as *p* and *f*. Fingering numbers like 2, 4, 3, and 1 are indicated. The bass staff is mostly silent, with a few notes appearing later in the system. Pedal markings are present throughout.

The second system continues the musical development. The treble staff features more complex chordal textures and melodic lines. The bass staff becomes more active, providing a harmonic foundation. Dynamics range from *pp* to *f*. Fingering and pedal markings are carefully notated.

The third system is marked *accelerando* and *a tempo*. It features a rapid sequence of chords in the treble staff, with a *ff* dynamic marking. The bass staff has a few notes. The system concludes with a *tenuto* marking and a return to *p*.

The final system of the introduction shows the music settling into sustained chords in the treble staff. The bass staff has a few notes. The system ends with a *p* dynamic marking and a final chord.

Finnische Ballade

Finnish Ballad

Andante.

5.

Musical notation for the first system, starting with a piano (*p*) dynamic marking. The piece is in 3/4 time and features a melody in the right hand and accompaniment in the left hand.

Musical notation for the second system, featuring a piano (*p*) dynamic marking and a piano-piano (*pp*) dynamic marking.

Musical notation for the third system, marked "Un poco più mosso." with dynamics *pp* and "sempre staccato".

Musical notation for the fourth system, continuing the piece with piano (*p*) dynamics.

Musical notation for the first system of page 28, marked "poco a poco cresc.".

Musical notation for the second system of page 28.

Musical notation for the third system of page 28.

Musical notation for the fourth system of page 28.

Musical notation for the fifth system of page 28.

Variationen und Fuge.

Tema.

Andantino semplice. (M. M. ♩ = 60-63.)

E. Melartin, Op. 2.

mp

mf ritard. a tempo dolce e p un poco ritard. una corda

Quasi Andante. (♩ = 76-80.)

ten. rit. p e dolce sotto voce e semplice tre corde

cantando sotto voce ritard. a tempo dolceissimo mf tre corde

Allegro energico. (♩ = 144.)

The musical score is written for piano in a 9/8 time signature. It consists of four systems of two staves each (treble and bass clef). The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked 'Allegro energico' with a quarter note equal to 144 beats per minute. The score includes various dynamic markings: *f* (forte), *ff* (fortissimo), *p subito* (piano subito), and *p.* (piano). There are also performance instructions: *ritard.* (ritardando) and *a tempo* (return to tempo). A *una corda* instruction is present, indicating the use of the sostenuto pedal. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. The first system starts with a *f* dynamic. The second system continues with *ff* dynamics. The third system features a *ritard.* section followed by a *a tempo* section, with *p subito* and *p.* dynamics. The fourth system concludes with a *una corda* instruction and includes some double-measure rests.

Prélude.

Selim Palmgren, Op. 1. N° 1.

Tranquillo.

Tempo di Valse.

p grazioso *crese.* *f*

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth notes and chords. The lower staff is in bass clef and contains a bass line with chords. The piece begins with a piano (*p*) dynamic and a *grazioso* character. A crescendo (*crese.*) is indicated in the middle of the system, leading to a forte (*f*) dynamic at the end.

leggiero *b#*

The second system continues the piece. The upper staff features a melodic line with slurs and a *leggiero* (light) character. The lower staff provides harmonic support with chords. A sharp sign (*#*) is present in the key signature, and a flat sign (*b*) is used as an accidental for a note in the upper staff.

con eleganza

The third system shows a melodic line in the upper staff with a *con eleganza* (with elegance) character. The lower staff continues with a bass line. The system concludes with a double bar line.

crese. *f*

The fourth system returns to a melodic line in the upper staff and a bass line in the lower staff. It features a crescendo (*crese.*) and ends with a forte (*f*) dynamic. A flat sign (*b*) is used as an accidental for a note in the upper staff.

Till föräldrarna till Lynda
med kärlek från

Bill

1/1/12